Alaattin AKTAŞ
ala.aktas@gmail.com

PROJEKSİYON

GSYH:

Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde %3,8 büyüdü. Kimi çevrelere göre bu oran, beklentilerin üstünde sayılmalıydı. Ama acaba gerçek öyle mi?

Büyümeye ilişkin ilk öncü veri sanayi üretimi. TÜİK'in açıkladığı sanayi üretiminin ikinci çeyrekteki düzeyi ve buna dayanılarak yapılan hesaplamalar, ikinci çeyrek büyümesinin %4'ü aşabileceğini gösteriyordu. TÜİK, özellikle haziran ayı için daha önce %7,4 olarak açıkladığı sanayi üretimi artışını %6,8'e revize etmemiş olsaydı, ikinci çeyrek büyümesi %4'ü aşacaktı zaten. Ama haziran ayında böylesine önemli bir revizyona gidilince, daha önce ikinci çeyrek için %3,9 düzeyinde ilan edilen sanayi üretimi değişimi %3,7'ye indi, bu da GSYH büyümesinin %4'ün altında kalmasına yol açan en büyük etken oldu.

İkinci çeyrek için %3,8, genel beklentiler dikkate alındığında iyi bir oran kuşkusuz. Ama "iyi" nitelemesi, "Neye göre iyi" sorusunu da beraberinde getiriyor. Öte yandan, %3,8'i yetersiz bulmak da hiç yanlış değil.

Yani yine geliyoruz, nereden bakıldığına, değerlendirmede hangi ölçülerin baz alındığına...

%3,8'lik oran iyi, çünkü ilk çeyrekteki %2,5'lik büyümeden epey yüksek. Kaldı ki, ilk çeyrek büyümesi başlangıçta %2,3 olarak açıklanmıştı; ikinci çeyrek açıklamasıyla birlikte revize edildiği ve %2,5'e çıkarıldığı belirtildi. Bu yılın %3,8'i, geçen yılın aynı döneminde 2013'e göre sağlanan %2,4'ten de elbette daha iyi.

Ama peki %3,8 yeterli mi, bizi %4'lük yıllık hedefe taşıyabilecek bir oran mı, kesinlikle hayır. İlk çeyrekteki %2,5 ve ikinci çeyrekteki %3,8'e göre yılın ilk yarısındaki büyüme %3,1.

İkinci yarı %4,9 olur mu?

İlk yarıda % 3,1 büyüdükten sonra, yılın tümünde %4 olan oranı yakalayabilmemiz için ikinci yarıdaki gerçekleşmenin %4,9'u bulması gerekiyor.

Bu varsayımı rakamlara dökersek... Geçen yılın ikinci yarısındaki GSYH, sabit fiyatlarla 65.7 milyar liraydı. Bu yıl ikinci yarıda %4,9'luk bir büyüme olur ve 68.9 milyar liraya ulaşılabilirse, ilk yarılardaki rakamlarla birlikte yıllık %4 oranında artış sağlanabilecek.

Yıllık büyüme %2,7

GSYH büyümesi her ne kadar genellikle takvim yılı bazında ölçülürse de bunu, bulunulan son dönem itibariyle yıllık olarak ifade etmek de pek yanlış değil, en azından gidişata ilişkin bir fikir verir. Haziran sonu itibariyle son bir yılda oluşan büyüme de %2,7 düzeyinde bulunuyor. Bu oranın hangi dönemi kapsadığını bir kez daha vurgulayalım.

2014'ün üçüncü ve dördüncü çeyrekleriyle, 2015'in birinci ve ikinci çeyreklerindeki GSYH büyüklüğü 128 milyar lira. Aynı şekilde hesaplanan bir yıl öncesinin, yani 2013'ün üçüncü ve dördüncü çeyrekleriyle, 2014'ün birinci ve ikinci çeyreklerinin GSYH büyüklüğü ise 124.6 milyar lira. İki büyüklük arasındaki fark da %2,7.

Ama önemli olan bundan sonrası, üçüncü çeyrek ve dördüncü çeyrek geride kaldığında karşımıza nasıl bir tablo çıkacağı.

Bu yılın ilk iki çeyreğini, içinde bulunduğumuz koşullarla kıyaslanmayacak ölçüde sakin geçirdik. Ekonomik zorluklar vardı, Türk parası değer yitiriyordu, ama 7 haziran seçimiyle birlikte önemli bir eşiğin geride bırakılacağı ve daha dingin günlere girileceği umudu da korunmaktaydı. Haziran ayında bu konudaki beklentiler biraz sarsıntıya uğramışsa da, en azından sanayi üretiminin çok yüksek gerçekleşmesi, ikinci çeyreğin olumlu geçmesini ve bu sayede büyümenin görece iyi gelmesini sağladı.

Ama öyle görünüyor ki "deniz bitti"; haziran-

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2014	1.98	0.43	1.13	1.34	0.40	0.31	0.45	0.09	0.14	1.90	0.18	-0.44
2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51	0.09	0.40				

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2014	7.75	7.89	8.39	9.38	9.66	9.16	9.32	9.54	8.86	8.96	9.15	8.17
2015	7.24	7.55	7.61	7.91	8.09	7.20	6.81	7.14				

dan sonra sığ sularda yüzdürmeye çalıştık gemimizi ve zaman zaman kayalara çarpmaya başladık.

2015'in tümünde %4 büyüyemeyeceğimiz açık da, merak edilen büyüme hızının hangi düzeyde kalacağı. Birkaç varsayımı rakama dökelim:

Yıllık büyümenin %3 olabilmesi için, ikinci yarıda % 2,9 büyümemiz gerekecek.

Yıllık büyümenin %2'nin altına inmemesi için, ikinci yarıdaki oranın %1'den aşağı gelmesini önlemek durumundayız.

İkinci yarıdaki büyüme sıfır olursa, bu kez yıllık oran %1,5 düzeyinde gerçekleşecek.

Ama bu yıl ikinci yarıda küçülme riskimiz de yok değil. Henüz ikinci yarıya ilişkin pek fazla veri yok. Sanayi üretiminde temmuz rakamları açıklandı önceki gün; arındırılmamış endekste geçen yıla göre artışın %1,5 olduğunu gördük. Oysa haziran artışı, yazımızın girişinde de belirttiğimiz gibi revize edilerek aşağı çekilen rakamlara göre bile %6,8'di. Otomotivde ağustos rakamları iyi geldi, ama bu devam edecek mi, bilemiyoruz.

Türkiye, birkaç yönden kıskaçta. Uzun yıllar görülmedik bir kıskaçta hem de. Kimi dönemler ekonomik sorunlar yaşamıştık, kimi dönemler siyasi ve terörle ilgili sorunlar. Şimdi bu sorunları eş zamanlı olarak yaşamaktayız.

Bu yıl turizmde büyük bir hüsran sıkıntı var. Hizmetler sektörünün GSYH'ye asıl katkıyı yapacağı üçüncü çeyrekte bu hüsranın izleri çok belirgin biçimde ortaya çıkacak zaten.

Üçüncü çeyrekteki ekonomik performansı iyi kötü tahmin edebiliriz belki; ama dördüncü çeyreği öngörebilme şansına hiç sahip değiliz.

ENFLASYON:

Enflasyonun seyri konusunda pembe gözlük takmadan yorum yapanlar haklı çıkıyor. Bu yılki enflasyonun nasıl bir gerçekleşme göstereceği, geçmiş yıllar ortalamasıyla geçen yılın baz etkisi yaratacak gerçekleşmelerinde gizliydi zaten. Bu gerçekleşmeleri dikkate almak da, bu yıl nasıl bir eğilim ortaya çıkacağını az çok göstermekteydi.

Bu yıla ilişkin tek yanılgı dönemi, yılın ilk ayları oldu. Söz konusu aylarda görece daha düşük oranlar bekleniyordu ve yılın bu sayede %8 dolayında kapatılması mümkün görünüyordu. Dikkat etmek gerek, %8'lik oran ta yılbaşında dile getirilen bir orandı. Ancak ilk dört aydaki yüksek gerçekleşme, %8'i gerçekleşebilir olmaktan hızla çıkardı.

Şimdi gidişat çift haneye doğru. Belki çok karamsar görünüyordur bu tahmin, ama bu oranı en fazla 1 puan aşağı çekebilir, %9'a indirebiliriz; hepsi hepsi o.

Geçen yılın aylık fiyat artışları, ağustostan itibaren önceki yılların ortalamalarına göre çok düşük kalmıştı. Yani son beş ay için ortalamadan sapma gösteren yıl, 2014'tü. Bu yılki gerçekleşme ortalamaya yakın seyredecek. Nitekim ağustosta geçen yıllar ortalaması yakalandı, hatta bir miktar da üstüne çıkıldı. Önceki yıllar ortalamasıyla 2014 makası eylülden itibaren çok daha açık. İşte bu yüden de yıllık oran yönünü hızla yukarı çevirecek, bu durum eylülden itibaren çok belirgin olarak gözlenecek.

Bir de tabii ki içinde bulunulan dönemin getirdiği olumsuzluklar var. Türk parası görülmedik ölçüde değer yitirirken bunun fiyatlara aşama aşama yansıyacağı çok açık. Siyasi ortam belli.

İşte bir yandan geçen yılın doğurduğu olumsuz baz etkisi, diğer yandan maliyetlere gelen yük ve içinde bulunulan ortam, fiyatlar üstünde önemli bir baskı yaratacak. Ve bu durum bizi 2015 sonunda TÜFE'de öyle görünüyor ki "şimdilik" kaydıyla söylersek %9,5 ile % 10 arasında bir düzeye taşıyacak.

BİR BAKIŞTA ÜÇ YILIN EKONOMİK GÖSTERGELERİ

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TÜFE (% değ.)	2013	1.65	0.30	0.66	0.42	0.15	0.76	0.31	-0.10	0.77	1.80	0.01	0.46
	2014	1.98	0.43	1.13	1.34	0.40	0.31	0.45	0.09	0.14	1.90	0.18	-0.44
	2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51	0.09	0.40				
Yİ-ÜFE (Aylık) (% değ.)	2013	-0.18	-0.13	0.81	-0.51	1.00	1.46	0.99	0.04	0.88	0.69	0.62	1.11
	2014	3.32	1.38	0.74	0.09	-0.52	0.06	0.73	0.42	0.85	0.92	-0.97	-0.76
	2015	0.33	1.20	1.05	1.43	1.11	0.25	-0.32	0.98				
İhracat (Aylık) (milyon $)	2013	11,482	12,386	13,122	12,468	13,277	12,400	13,060	11,118	13,060	12,054	14,201	13,175
	2014	12,400	13,053	14,680	13,371	13,682	12,881	13,345	11,387	13,583	12,892	13,067	13,269
	2015	12,304	12,233	12,524	13,356	11,087	11,967	11,181					
İthalat (Aylık) (milyon $)	2013	18,803	19,395	20,559	22,825	23,245	21,013	22,966	18,198	20,621	19,483	21,414	23,139
	2014	19,286	18,240	19,932	20,659	20,875	20,793	19,941	19,498	20,596	19,185	21,385	21,788
	2015	16,645	16,940	18,726	18,367	17,868	18,200	18,209					
Cari denge (milyon $)	2013	-5,773	-5,052	-5,615	-8,097	-7,586	-4,762	-6,247	-2,386	-3,359	-3,250	-4,182	-8,349
	2014	-5,022	-3,382	-3,389	-4,932	-3,652	-4,168	-2,386	-2,221	-2,365	-2,310	-5,794	-6,906
	2015	-2,345	-3,566	-4,986	-3,758	-4,344	-3,278	-3,154					
İç borç stoku (milyar ₺)	2013	389.0	390.9	392.8	393.6	395.2	395.8	401.0	404.4	407.9	406.9	405.4	403.0
	2014	406.3	407.1	409.0	409.4	412.4	408.4	408.2	407.4	408.2	411.1	413.6	414.6
	2015	416.9	421.2	423.2	428.5	429.4	430.2	434.4					
Sabit faizli iç borçlanmanın ortalama maliyeti (%)	2013	6.46	6.17	6.47	6.56	5.69	8.37	9.03	9.27	9.79	8.51	8.86	9.23
	2014	10.81	10.87	11.07	10.43	9.17	8.67	8.57	9.24	9.35	9.82	8.28	8.81
	2015	7.83	8.06	8.20	9.70	9.64	9.85	9.63	10.47				
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ₺)	2013	36,872	32,500	24,768	30,488	34,901	31,404	37,086	31,905	30,122	30,018	36,918	32,699
	2014	37,908	34,424	31,968	34,069	37,555	34,557	34,699	37,985	30,339	34,175	39,219	38,860
	2015	40,109	40,153	32,918	42,971	41,752	39,561						
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ₺)	2013	30,933	33,948	30,157	29,893	30,337	32,603	36,774	35,050	34,847	33,188	30,496	50,001
	2014	36,001	32,756	37,060	36,789	36,080	35,170	39,990	32,038	39,550	37,185	35,618	50,187
	2015	36,342	42,511	39,761	41,597	40,113	36,338						
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2013	112.46	111.55	111.54	112.44	111.01	106.99	107.34	105.56	102.62	104.26	103.23	100.95
	2014	95.86	96.49	96.91	102.49	104.64	104.05	104.20	103.61	103.13	103.81	106.94	105.51
	2015	108.34	105.42	103.75	102.15	100.63	98.36	99.63	95.09				
Aylık Ort. $ (₺)	2013	1.7639	1.7699	1.8072	1.7965	1.8228	1.8945	1.9305	1.9547	2.0171	1.9903	2.0217	2.0578
	2014	2.2168	2.2128	2.2178	2.1275	2.0908	2.1157	2.1187	2.1583	2.2036	2.2583	2.2336	2.2877
	2015	2.3283	2.4552	2.5838	2.6481	2.6461	2.7019	2.6946	2.8456				
Aylık Ort.Euro (₺)	2013	2.3414	2.3689	2.3448	2.3355	2.3666	2.4987	2.5240	2.6018	2.6902	2.7132	2.7291	2.8180
	2014	3.0215	3.0194	3.0658	2.9382	2.8745	2.8758	2.8764	2.8769	2.8501	2.8642	2.7872	2.8217
	2015	2.7162	2.7899	2.8047	2.8534	2.9551	3.0289	2.9710	3.1672				
Mevduat (Milyar ₺)	2013	470.2	475.0	487.2	489.1	501.9	511.2	515.8	513.1	529.9	525.6	528.1	556.2
	2014	541.0	537.1	535.3	538.3	539.5	569.3	584.1	563.8	585.3	568.6	573.2	617.2
	2015	607.8	621.4	622.4	628.6	615.3	627.3	646.6	628.7				
DTH (Milyar $)	2013	116.3	112.1	111.7	114.8	111.8	108.9	113.7	118.8	122.1	125.2	126.7	127.2
	2014	128.1	134.4	139.9	140.6	139.2	134.5	136.2	138.6	136.8	141.8	141.3	132.8
	2015	128.9	131.5	133.6	133.4	144.0	148.9	144.3	146.3				
Kredi (Milyar ₺)	2013	668.3	688.3	704.5	718.3	757.8	783.7	790.3	821.9	837.7	837.4	860.3	890.4
	2014	917.3	918.1	921.4	918.5	931.7	953.8	967.1	980.8	1,009.2	1,015.5	1,031.1	1,062.5
	2015	1,081.2	1,108.6	1,132.3	1,157.3	1,174.6	1,196.4	1,230.7	1,247.7				
Tük.kredileri (Milyar ₺)	2013	188.2	192.5	197.2	200.9	207.6	213.6	218.1	222.3	225.8	227.7	232.1	236.0
	2014	238.5	238.8	240.4	241.7	245.3	248.6	250.8	253.9	258.0	260.2	263.1	267.4
	2015	270.4	273.4	277.2	279.8	282.3	284.8	286.8	288.8				
Kredi kartları (Milyar ₺)	2013	76.9	77.2	77.9	80.9	83.1	84.5	84.5	87.6	89.7	89.5	90.3	90.8
	2014	92.7	89.4	87.2	85.4	84.7	84.5	83.7	82.8	83.7	83.5	82.7	82.8
	2015	84.2	83.2	83.2	83.9	86.2	86.5	88.9	89.0				
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2013	2.2	1.4	0.2	4.7	1.9	3.0	5.9	-1.3	6.5	-0.5	4.7	6.9
	2014	7.6	5.1	4.5	4.9	1.8	1.6	-4.5	12.7	4.5	4.5	-1.2	4.4
	2015	-2.2	0.9	4.9	3.9	0.5	6.8	1.5					
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2013	1.7	4.3	2.1	2.8	0.6	4.9	4.0	0.7	6.4	2.4	4.8	6.8
	2014	7.6	5.1	4.5	5.0	3.4	1.5	3.4	4.7	2.6	2.3	0.6	2.5
	2015	-2.1	0.9	4.7	3.9	2.4	4.9	0.3					
Protestolu senet (Milyon ₺)	2013	729.0	534.1	543.0	568.1	636.2	592.9	710.1	590.9	649.0	646.0	643.3	651.6
	2014	756.5	535.8	558.1	578.8	581.9	588.2	601.8	989.8	708.7	860.9	684.8	775.7
	2015	794.7	712.8	680.5	714.5	664.8	757.9	984.6					
Dış borç öde. (Milyon $)	2013	2,810	1,008	997	644	957	498	666	337	846	696	579	640
	2014	2,478	2,145	1,154	631	609	567	620	499	1,136	784	502	665
	2015	922	525	3,767	704	531	495	601	405				

GSYH (% değişim)

	2015	2014	2013	2012
Birinci çeyrek	2.5	5.1	3.1	3.1
İkinci çeyrek	3.8	2.4	4.7	2.7
Üçüncü çeyrek		1.8	4.3	1.5
Dördüncü çeyrek		2.7	4.6	1.3
Yıllık		2.9	4.2	2.1

Fiyatlar (% değişim)

TÜFE	2015	2014	Yİ-ÜFE	2015	2014
.Ağustos	0.40	0.09	.Ağustos	0.98	0.42
.Sekiz aylık	5.27	6.28	.Sekiz aylık	6.19	6.33
.Yıllık	7.14	9.54	.Yıllık	6.21	9.88
.Yıllık ortalama	7.88	8.46	.Yıllık ortalama	6.14	9.55

Dış Ticaret (Milyon $)

	2015	2014	Değ.(%)
Temmuz			
. İhracat	11,181	13,345	-16.22
. İthalat	18,209	19,941	-8.69
. Açık	-7,028	-6,596	6.55
.İhracat/ithalat (%)	61.4	66.9	
Ocak-Temmuz			
. İhracat	84,653	93,412	-9.38
. İthalat	124,956	139,726	-10.57
. Açık	-40,303	-46,314	-12.98
.İhracat/ithalat (%)	67.7	66.9	
Yıllık (Temmuz itibariyle)			
. İhracat	148,850	157,020	-5.20
. İthalat	227,407	242,581	-6.26
. Açık	-78,557	-85,561	-8.19
.İhracat/ithalat (%)	65.5	64.7	

Repo Hacmi (Bin ₺)

	01/09/2015	01/09/2014	Değ. (%)
. Müşterilerle yapılan	1,849,280	1,464,510	26.27
. Mali kuruluşlar arasında yapılan	48,236,573	25,078,038	92.35

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ₺) (Ocak-Mayıs)

	2015	2014	Değ.(%)
. Gelir	197,904	175,924	12.49
. Harcama	200,324	178,686	12.11
. Denge	-2,420	-2,762	-12.38
. Faiz dışı denge	25,605	22,129	15.71

Cari İşlemler Dengesi (Milyon $) (Ocak-Temmuz)

	2015	2014	Değ.(%)
CARİ İŞLEMLER DENGESİ	-25,431	-26,931	-5.6
Döviz geliri	117,651	129,688	-9.3
. İhracat	89,735	99,954	-10.2
. Seyahat	13,928	15,055	-7.5
. Faiz	1,016	913	11.3
. Diğer	12,972	13,766	-5.8
Döviz gideri (Rakamları negatif okumak gerekiyor)	143,082	156,619	-8.6
. İthalat	120,489	134,137	-10.2
. Seyahat	3,168	2,967	6.8
. Faiz	2,909	3,062	-5.0
. Diğer	16,516	16,453	0.4
Temmuz itibariyle yıllık	-45,027	-48,457	-7.1

Yurtiçindekilerin toplam ₺ mevduatı (Bin ₺)

	04/09/2015	05/09/2014	Değ. (%)
TOPLAM	630,346,045	558,169,633	12.93
. Vadesiz	113,301,240	91,381,447	23.99
. Vadeli	517,044,805	466,788,186	10.77

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon $)

	04/09/2015	05/09/2014	Değ. (%)
TOPLAM	144,763	138,734	4.35
. ABD Doları	91,134	78,634	15.90
. Euro (Dolar karşılığı)	47,869	51,489	-7.03
.Diğer dövizler (Dolar karşılığı)	2,799	2,763	1.30
.Kıymetli Mad. Dep. Hes. (Dolar karşılığı)	2,961	5,848	-49.37

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon $)

	04/09/2015	05/09/2014	Değişim (%)
TOPLAM	121,106	134,478	-9.94
.Döviz rezervi	102,296	113,327	-9.73
.Altın	18,810	21,151	-11.07

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ₺)

	28/08/2015	29/08/2014	Değ. (%)
a- ₺ mevduat	640,874,893	575,035,062	11.45
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	119,611,662	102,780,106	16.38
. Bir ay vadeli	93,308,860	76,617,212	21.79
. Üç ay vadeli	381,755,636	338,686,007	12.72
. Altı ay vadeli	24,427,970	31,184,640	-21.67
. Bir yıl vadeli ve daha uzun vadeli	21,770,765	25,767,097	-15.51
b-Yabancı para mevduat	540,651,952	362,110,337	49.31
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	98,207,689	68,595,465	43.17
. Bir ay vadeli	80,164,493	52,511,711	52.66
. Üç ay vadeli	259,767,651	177,737,057	46.15
. Altı ay vadeli	41,677,702	25,827,663	61.37
. Bir yıl vadeli ve daha uzun vadeli	60,834,417	37,438,441	62.49

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)

Ağustos 08	126.37	Ağustos 12	110.85
Ağustos 09	112.19	Ağustos 13	105.56
Ağustos 10	120.82	Ağustos 14	103.61
Ağustos 11	98.39	Ağustos 15	95.09

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ₺)

	04/09/2015	05/09/2014	Değ. (%)
TOPLAM	1,254,980,844	980,351,772	28.01
Yurtiçi krediler	1,244,041,737	972,476,276	27.93
.₺ krediler	884,250,094	732,517,777	20.71
.Yabancı para krediler	359,791,643	239,958,499	49.94
Yurtdışı krediler	10,939,107	7,875,496	38.90

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ₺)

	04/09/2015	05/09/2014	Değ.(%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	378,958,782	337,676,621	12.23
.Tüketici kredileri	289,272,206	254,791,955	13.53
Konut	128,716,931	107,957,678	19.23
Taşıt	5,732,483	6,502,251	-11.84
Diğer	154,822,792	140,332,026	10.33
.Kredi kartları	89,686,576	82,884,666	8.21
Tasfiye olunacak			
. Tüketici kredileri	7,858,831	5,842,286	34.52
. Kredi kartları	6,172,736	5,439,822	13.47

Şirket Kuruluşları (Ocak-Temmuz)

	2015	2014	Değ.(%)
. Kurulan	39,795	34,027	16.95
. Kapanan	7,589	8,222	-7.70

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ₺) (Ocak-Temmuz)

	2015	2014	Değ.(%)
.Enerji	30,712	7,630	302.5
.Hizmetler	12,716	13,537	-6.1
.İmalat	11,424	15,123	-24.5
.Madencilik	2,051	1,651	24.2
Tarım	56,903	37,941	50.0
Toplam	42,731	22,384	90.9

En Yüksek Faiz Oranları (27 Ağustos 2015 itibariyle)

₺ mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
. Bir aya kadar vadeli	3,00 -20,00	. Bir aya kadar vadeli	0,25 -10,00	. Bir aya kadar vadeli	0,25 -10,00
. Üç aya kadar vadeli	4,00 -20,00	. Üç aya kadar vadeli	0,25 -10,00	. Üç aya kadar vadeli	0,25 -10,00
. Altı aya kadar vadeli	4,00 -20,00	. Altı aya kadar vadeli	0,25 -10,00	. Altı aya kadar vadeli	0,25 -10,00
. Bir yıla kadar vadeli	4,00 -20,00	. Bir yıla kadar vadeli	0,25 -10,00	. Bir yıla kadar vadeli	0,25 -10,00

İç Borç Stoku (Milyar ₺)

	2015	2014	Değ.(%)
.Temmuz	434.4	408.2	6.42

Para Arzı (Bin ₺)

	04/09/2015	05/09/2014	Değ. (%)
M1	300,326,286	236,265,347	27.11
DOLAŞIMDAKİ PARA	94,532,006	77,989,696	21.21
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	105,477,000	87,529,574	20.50
Banka Kasaları (-)	10,944,994	9,539,878	14.73
VADESİZ MEVDUAT (₺)	115,970,905	92,727,180	25.07
Mevduat Bankaları	106,326,257	85,364,505	24.56
Katılım Bankaları	9,628,007	7,346,315	31.06
TCMB	16,641	16,360	1.72
VADESİZ MEVDUAT (YP)	89,823,375	65,548,471	37.03
Mevduat Bankaları	82,141,296	60,176,398	36.50
Katılım Bankaları	7,674,252	5,363,809	43.07
TCMB	7,827	8,264	-5.29
M2	1,191,451,791	970,234,351	22.80
VADELİ MEVDUAT (₺)	525,378,549	478,673,190	9.76
Mevduat Bankaları	495,891,344	450,731,178	10.02
Katılım Bankaları	29,487,205	27,942,012	5.53
TCMB	-	-	-
VADELİ MEVDUAT (YP)	365,746,956	255,295,814	43.26
Mevduat Bankaları	342,633,067	237,616,351	44.20
Katılım Bankaları	23,113,889	17,679,463	30.74
TCMB	-	-	-
M3	1,235,675,228	1,013,011,040	21.98
REPO	9,455,127	5,361,298	76.36
PARA PİYASASI FONLARI (B TİPİ LİKİT FONLAR)	8,934,811	12,495,472	-28.50
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	25,833,499	24,919,919	3.67

Tüketici Güven Endeksi

	Ağustos 15	Temmuz 15	Değ.(%)
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ(*)	62.35	64.66	-3.6
.Hanenin maddi durum beklentisi	86.17	88.24	-2.3
.Genel ekonomik durum beklentisi	77.60	84.33	-8.0
.İşsiz sayısı beklentisi (**)	63.48	63.89	-0.6
.Tasarruf etme ihtimali	22.16	22.20	-0.2

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

Sanayi Üretimi Değişimi (%)

	Temmuz 2015	Temmuz 2014
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	1.5	-4.5
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	0.3	3.4
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	-1.5	2.3

Dış Borç Anapara ve Faiz Ödemesi (Milyon $) (Ocak-Ağustos)

	2015	2014	Değ.(%)
Toplam	7,951	8,703	-8.64
. Kamu	7,635	8,395	-9.05
. Merkez Bankası	316	308	2.60

Turist Sayısı

	2015	2014	Değ.(%)
Ocak-Temmuz	20,375,256	20,452,740	-0.38

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi

Daire sayısı (İlk yarı)	2015	2015	Değ.(%)
. Ruhsat	423,360	585,447	-27.69
. Yapı kullanma izin belgesi	351,219	420,877	-16.55

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)

	2015	2014
.Ağustos	74.8	74.7

Protestolu Senetler (Ocak-Temmuz)

	2015	2014	Değ.(%)
. Adet	563,788	563,490	0.05
. Tutar (Bin ₺)	5,309,759	4,201,104	26.39

İşsizlik Verileri (Bin Kişi-Mayıs 2015 itibariyle)

	Toplam	Erkek	Kadın
.15 ve daha yukarı yaşta nüfus (Bin kişi)	57,747	28,520	29,227
.İşgücü (Bin kişi)	29,681	20,486	9,375
… İstihdam (Bin kişi)	27,072	18,772	8,300
… İşsiz (Bin kişi)	2,789	1,713	1,076
.İşsizlik oranı (%)	9.3	8.4	11.5
.Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11.4	9.6	16.0
.Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	17.0	14.8	20.9

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon $)

	2015 1.Ç.	2014	2013	2012	2011
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	392,812	402,441	389,183	339,042	303,931
Kısa vadeli	129,535	132,859	130,425	100,195	81,580
Uzun vadeli	263,277	269,582	258,758	238,847	222,351
Kamu sektörü (toplam)	113,293	117,679	115,944	104,023	94,280
Kısa vadeli	18,165	17,866	17,605	11,040	7,013
Uzun vadeli	95,128	99,813	98,339	92,983	87,267
TCMB (toplam)	2,110	2,484	5,234	7,088	9,334
Kısa vadeli	290	342	833	1,036	1,239
Uzun vadeli	1,820	2,142	4,401	6,052	8,095
Özel sektör (toplam)	277,408	282,278	268,004	227,931	200,317
Kısa vadeli	111,080	114,651	111,987	88,119	73,328
Uzun vadeli	166,328	167,627	156,017	139,812	126,989
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	-9,629	13,258	50,140	35,112	11,888
Kısa vadeli	-3,324	2,434	30,230	18,615	4,333
Uzun vadeli	-6,305	10,824	19,910	16,497	7,555
Kamu sektörü (toplam)	-4,386	1,735	11,921	9,744	5,170
Kısa vadeli	299	261	6,565	4,027	2,723
Uzun vadeli	-4,685	1,474	5,356	5,717	2,447
TCMB (toplam)	-373	-2,750	-1,854	-2,246	-2,231
Kısa vadeli	-52	-491	-203	-203	-314
Uzun vadeli	-321	-2,259	-1,651	-2,043	-1,917
Özel sektör (toplam)	-4,870	14,274	40,073	27,614	8,949
Kısa vadeli	-3,571	2,664	23,868	14,791	1,924
Uzun vadeli	-1,299	11,610	16,205	12,823	7,025
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	-2.4	3.4	14.8	11.6	4.1
Kısa vadeli	-2.5	1.9	30.2	22.8	5.6
Uzun vadeli	-2.3	4.2	8.3	7.4	3.5
Kamu sektörü (toplam)	-3.7	1.5	11.5	10.3	5.8
Kısa vadeli	1.7	1.5	59.5	57.4	63.5
Uzun vadeli	-4.7	1.5	5.8	6.6	2.9
TCMB (toplam)	-15.0	-52.5	-26.2	-24.1	-19.3
Kısa vadeli	-15.2	-58.9	-19.6	-16.4	-20.2
Uzun vadeli	-15.0	-51.3	-27.3	-25.2	-19.1
Özel sektör (toplam)	-1.7	5.3	17.6	13.8	4.7
Kısa vadeli	-3.1	2.4	27.1	20.2	2.7
Uzun vadeli	-0.8	7.4	11.6	10.1	5.9